

Ausztráliáról, a nyári olimpia színhelyéről

Ausztrália földjét 16–18000 kilométer választja el hazánktól. A világ legkisebb kontinense, egyúttal a világ legnagyobb szigete. Méltán nevezhető az ellentétek földjének, mind földrajzi, mind etnikai értelemben.

A földrésznyi ország akkora, mint Európa négyötöde. Nagyságához képest igen kevés lakosa van: 17 milliónyi. A népesség háromnegyede városokban él. A szárazföld belső része jobbára lakatlan.

Évezredes építészeti alkotásokkal nem büszkélkedhet, hiszen őslakói kőkorszaki színvonalon éltek, amikor a híres felfedező, Cook kapitány két évszázaddal ezelőtt rábukkant Ausztrália keleti partjaira, a szárazföld belsejébe pedig csak száz éve hatoltak be az európaiak.

Az egymástól távol honos és látszólag össze nem illő kultúrák találkozásánál alakult ki az Ausztráliára oly jellemző sokszínűség és változatosság. Az őslakók, akik a föld legősibb ismert civilizációját mondhatják magukénak, sok népcsoporttal voltak kénytelenek megosztani szülőföldjüket.

Aki igazán meg akarja ismerni Ausztráliát, nem korlátozhatja látogatását a nagyvárosokra. Az igazi Ausztrália a metropolisok amerikai felhőkarcolóin túl kezdődik. Sok a természeti látnivaló, a megannyi rezervátum és maga a különleges növényzetű és állatvilágú táj.

Ausztrália vöröslő szívét az egykori fehér kutatók „Ayres Rock”-nak keresztelték, de a hatalmas monolit napjainkban ismét az őslakók által adott eredeti néven, Uluruként ismert. Éppen Ausztrália közepén fekszik, mint valami hatalmas szív. Kiemelkedő kultikus jelentőségével az őslakók kultúrájának is a középpontjában áll.

A Nagy-Korallgát, az óceán gyöngysora. Külső életét a kék legkülönbözőbb árnyalatai mintázzák. Új-Guineától Gladstone-ig 2414 km hosszú képződmény a világ csodáinak egyike. A külső zátonyok mentén és közöttük lebegnek a legyezőkorallok. A mélyebb vizekben megdőbbszerű méretűre nőnek. A kőkorall az egymást követő nemzedékek mészvázáiból jönnek létre. A zátonylakó halak és maguk a korallok ragyogó színekben pompáznak.

A legnagyobb és legrettegettebb ragadozó a világon, a nagy fehér cápa Dél-Ausztrália partközeli szigetei körül tanyázik. Nyaranta – acélból készült ketrecükben – a bűvárok teljes biztonságban gyönyörködhetnek az óceáni fenevadban.

A 7 méternél is hosszabbra megnövő sósvízi krokodil a veszélyesebb a két ausztráliai krokodilfajtából. Az édesvízi krokodil kisebb, kevésbé agresszív: inkább elkerüli, mint megtámadja az embert.

A nagyközönségnek Ausztrália a kenguruk országa. Az ausztráliai vörös kenguru a világ legnagyobb erszényese. A farkát harmadik lábként használja. Arra támaszkodik táplálkozáskor, és annak segítségével gyorsul menekülés közben. Gyorsan tudnak futni: 60-80 km óránkénti sebességet is elérnek. A kenguruk távolugrásának „világrekordja” 14 m, magasságban pedig három és fél méter.

Az erszényes medvék képviselője a népszerű és közkedvelt koala. Az Ausztráliába érkező látogatóknak a koalamackóval való megismerkedés el nem mulasztható turistaprogram.

Ahol a nemzet született: Sydney. A lassan ereszkedő repülőgép ablakából a tengerparton a végelethatalatlan háztenger: Sydney. A zeg-zugos, a csillogó óriási kagylóhéjakból álló (mások szerint egy mandarin gerezdjeinek formáját idézi) az építőművészet egyik csodája, a sydneyi Operaház. Nemcsak a város, hanem egész Ausztrália nemzeti jelképévé vált. A teljes pompájában tündöklő Operaház mára a „Három Nagy” látványosság egyike lett Ausztráliában. A másik kettő a Nagy-Korallgát és az Uluru (Ayers Rock).

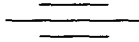
Az Ayers Rock mitikus időket idéző légköre, a trópusi őserdők, az időről időre eltűnő, majd ismét előbukkanó tavak, és az a nemes életerő, amely a víz alatti korallcsodák mélyén szintúgy kifejezésre jut, mint a kenguruk és a koalák játékos mozdulataiban, de akár a tengeri vízisportok látványosságában, vagy a jövőt felcsillantó világvárosok forgatagában – mindez Ausztrália.

– Korunkban megnőtt az érdeklődés egymás országai iránt. Erről *dr. Mark Higgie*, ausztrál nagykövét (41 éves) így vall:

– Már az egyetemen kelet-európai és szovjet tagországokkal foglalkoztam. Szerencsés vagyok, mert a továbbiakban is életem nagy részét ezek a tanulmányok kötötték le. E tudományterület révén értem el doktori címet, majd diplomáciai szolgálatba álltam. Először Bécsben: Ausztriában, majd Belgrádban szereztem követségi gyakorlatot, mely munkám során bizonyos rálátásom volt Magyarországra is. Ezt követően küldtek magyarországi nagykövetnek. –

– A magyar–ausztrál kapcsolatokról pedig a következőket mondotta:

– Az ausztrál–magyar kapcsolatok igen jók. Az Ausztráliában élő 70 ezer magyar révén is kiváló emberi kapcsolatok jöttek létre. A gazdasági kapcsolatok hosszú évek óta kedvezően alakulnak. Számottevőek az ausztrál befektetések Magyarországon. Az 1989-es magyarországi változások óta erősebbek a politikai kapcsolatok is. Az a megtiszteltetés ért, hogy a közelmúltban *Göncz Árpád* köztársasági elnököt kíséreltem hazámban. Ausztrália államfője ma is Nagy-Britannia királynője, *II. Erzsébet*, aki már látogatást tett Magyarországon. A királynőt állandó jelleggel az általa kinevezett fő kormányzó, most *Sir William Deane* képviseli Ausztráliában. A kormányfőnk, *Robert Hawke* 1989-ben már találkozott az akkori magyar miniszterelnökkel. A jelenlegi: *John Howard* még nem találkozott *Orbán Viktor* miniszterelnökkel. Kapcsolataink kiválóan fejlődnek. Gazdasági téren széles a paletta. Az ausztrál befektetés és kapcsolatépítés is oda jön, ahol számára kedvező lehetőség adódik, hogy csak néhányat említsünk: élelmiszeripar, húsipar, üdítőitalok, autóalkatrészek, utazási biztosítások, film- és színháztechnika, hotelszolgáltatások, de sorolhatnánk tovább. Magyarország előnye viszont gazdag kulturális élete és értékes kínálata.

DR. H. TÓTH ISTVÁN

vendégoktató

Lomonoszov Egyetem

Radnóti Miklós összehasonlítóelemzéssel elemzett versei tanulói műismertetéseiben

A tudományos háttérismeretek tanításával foglalkozva ezt írta *Kelemen Péter* egyik tanulmányában: „A 10–14. életév közötti korosztályok számára készült tananyagok általában minimális mennyiségű metanyelvi készletet és elméleti fogalmat tartalmaznak” (*Kelemen P.*, 1994). Az irodalom- és művészetelméleti fogalmakkal foglalkozó egész eddigi kutatásom (*H. Tóth*, 1997) teljességgel az ellenkezőjét bizonyítja mind a konkrétan idézett, mind az általa sugallt vélekedésnek.

Jelen írásomban is azt a feltételezésemet igazolom, hogy *szükségtelenül sok irodalom-, művészetelméleti és könyvtárhasználati fogalommal veszi körül az irodalompedagógia a 10–14 éves diákokat*.

Egy Bács-Kiskun megyei (ének-zenei tagozatos) nyolcadik osztály 21 növendéke azt a feladatot kapta, hogy válasszanak *Radnóti Miklós* verseskötetéből 2-2 szemelvényt, majd írjanak *összehasonlító műismertetést* olvasmányélményeik, olvasmánymegértésük alapján, felhasználva elméleti és gyakorlati fogalomtudásukat is.